

Dopisi.

Iz Celja. Stari tat Franc Mlinarič je meseca septembra pretečenega leta L. Vidmarju Zagradom obleke in denarja v vrednosti 57 gld. 10 kr., potem novembra 1. l. v cerkvi na Celnici neke molitvene bukvice 2 gld. vredne in še drugim osebam mnogovrstnih reči v vrednosti 5 gld. 55 kr. pokradel. Dobil je 7 let težke ječe. „Slov. Gosp.“ je že poročal, da je Gustav Žagar iz Lave poleg Celja svojega tasta Rojca 7. februarja z polenom po glavi tolkel, da je tast drugo jutro vmrl. Pri končni obravnavi je pa zet reč tako zavijal, kakor da bi bil tast ob tla padel ter se pri tem padcu možgane pretresel in za tega voljo vmrl. Toda priče, kakor zdravniki, so trdili, da Rojcu ni mogoče bilo si po samem padcu možganov tako silno pretresti in sodnija je Žagarju odločila 3 leta težke ječe; a kazen se mu zdi prevelika in se je zaradi tega pritožil pri viksi sodniji. — 20. marca je pa stal pred porotniki še le 18 let stari blavec Jernej Korber brez prave domačije. Prišel je namreč ta potepuh nekega dne pred par meseci v hišo Jurija Vede, posestnika pri sv. Miklavžu, ter ga prosil, naj pri njem ostane tako dolgo, dokler za njim ne pride njegov (Korberjev) oče. Toda iz vse drugega vzroka se je semkaj priklatil. Ko je namreč lanjsko jesen več tednov Jurju Vedeju delal, je zvedel, da je letá kravo prodal za 30 fl. In da bi se tega denarja polastil, za tega voljo je prišel zdaj zopet v njegovo hišo. Od začetka si Korber ni vedel prav svetovati, kako bi prišel do denarja. Čaka drugega jutra, očeta še le ni. Med tem pa žene Vede svojo kravo napajat in zdaj si poišče Korber v neki škrinji nabasano pištolo dvocevno, jo skrije v svojem jopiču, sklence Vedeta vstreliti ter se potem denarja polastiti. In res, ko sta odkosila, začneta za pečjo fižol lušiti, in zdaj je prišel za Korberja vreden čas, da svoje grozovito zločinstvo izvrši. Vstrelil namreč od zadej naravnost v vrat Vedejev. Po strelu pa od samega strahu zbeži ter proda pištolo nekemu hlapcu v farovžu pri sv. Martinu na Paki. Toda o sreči se mora res govoriti, da je Jur Vede pri življenju ostal, čeravno je bila pištola s svinčnimi kosi nabita; toda težko ranjen je bil. Porotniki so Korberja skušanega ropanja in moritve krivega spoznali in sodnija ga je na 10 let v težko ječo obsodila. — 22. marca se je vršila obravnava zoper Jož. Kajtna, 27 let starega delavca brez prave domačije. Vkradel je namreč 9. julija lanjskega leta Lorencu Gušniku v Goričnem vrhu obleke in drugih reči nad 40 fl. vrednih; posestnici Antoniji Goričnik v Božjem za 27 fl., posestniku Antonu Jarcu v Božjem za 8 fl. 50 kr.; trgovcu Lešniku v Črnem potoku mnogo blaga, Martinu Jelenu v Novem klostru neko kozo 16 fl. vredno, Vincenciju Kratniku na Polzeli kravo 80 fl. vredno, Mariji Vranjek v Leskovcu iz kleti vina in drugih reči za 23 fl. in slednjič na polju neko

motiko, ktere lastnik se ni zvedel. Dobil je 3½ let težke ječe. Zraven tega naša sodnija skoraj vsaki teden blizu do 30 in še po več zločincev obsoja zaradi drugih hudobij, večidel zavoljo manjših tatvin, tako da je ječa v okrožni sodniji vsa prenapolnjena. Odločena je za 180 jetnikov, a zdaj se jih v njej pita okoli 300 zločincev. Le tako naprej! — Pri zadnji povodnji je v Levcu nad Celjem vneslo 9 flosov, ker so plavičarji spat odišli. Drugi den je le nekaj revnih ostankov viselo ob celjskih mostih. Tudi pri „grenadirju“ je voda odtrgala flos, med tem, ko je na njem bival plavičar, ga nesla proti mostu, ž njim treščila ob mostni steber ter flos razbila; mož se je k sreči otel s tem, da je ob pravem času še mostni steber objel ter na njem obvisel.

Iz ljutomerske okolice. (Notar Höchtl) je odstavljen. Mož je prišel iz Idrije v Ljutomer kakor kakošen knez ali grof. Tu se je v bahaštvu in prevzetnosti odlikoval pred vso drugo gospodo, pred vsemi tržani in uradniki. Kupoval hiše, grunte, vinograde — a plačal nič. Z denarjem navidežno vedno razpolagal, a denarja v resnici le malo imel. Kupil tako rekoč vse, plačal skoro nič. Njegova rodovina pa živela tako, da je težko dopovedati. V svoji pisarni je imel veliko in dobro plačanih uradnikov, za svojo postrežbo vse polno družine. Vse to naj bi pa plačal — ubogi slovenski kmet! To ni mogoče! Deloma je pač mogoče, kajti ker ni mogel ta naš bivši notar dovolj dobiti od kmeta po pravični poti, po postavnih „taksah“ za obilne svoje stroške, to mu je pa odvil po zviti poti. Na ta način je pripravil več ljudi pri nas v nesrečo, pa tudi samega sebe; kajti bil je v veliko srečo našega okraja po dolgem preiskavanju vendar odstavljen. Žal tukaj za njega nikomur ni, če izvezamo par nemčurjev, kajti bil je strasten nemškutar skoz in skoz. No, in ta vrsta ljudi se slobodno od prvega do zadnjega odstavi. K sklepu naj še za loterijske igralce navedem, da je bil g. Höchtl strastno vdan tej igri. Bila mu je sicer pred 11 leti loterijska sreča mila, in pričakoval je tudi v sedanji bedi tudi od te strani rešitve — a čaka in čaka jo zopet 11 let, a se neče povrniti, dasiravno je morda v tem času že tisoče v loterijo znosil. Nesreča ta naj bo torej tudi drugim resen opomin, da je treba biti človeku ponižnemu, pravičnemu, kakoršni so pravi Slovenci, a nemškutarji nikoli in nikdar.

Iz Koroškega. (Razne novosti). Celovec letos ni zmogel svojih 40 novincev, kojih bi imel za vojsko oddati; od 90 novincev bilo je samo 10 za vojake zmožnih: to je slabo spričevalo za korist in potrebo hvalisanega „turnanja“ ali telovadnega plezanja in skakanja pri mestnih šolah. — Železnica po Lavantski dolini se bo letos začela staviti in je v ta namen že odmerjenih 500.000 fl. Pravijo, da bo železniški most črez Dravo tudi za druge vožnje in za prehajanje priredjen, če se bodo dotične srenje zato potegnile. Za reguliranje

Drave je dovoljenih 10.000 fl. in za razne ceste 165.000 fl. — Med koroške duhovnike je minister Stremajer iz denarjev, ki so se z večjim obdačenjem bolje plačanih duhovnikov pridobili, dal razdeliti 22.500 fl. Način razdelitve je različen: dekan v št. Vidu, n. pr. dobi 60 fl. — ravno toliko znaša jegova dača za verski fond — jegov prvi kaplan 20 fl. tretji kaplan pa nič. — V Belaku so pobožni verniki nabrali 4200 fl. in bodo tamošnje veličastno mestno cerkev primerno lepšali. — Italijanska železnica se bo z 1. majem odprla od Rifiutte do Chiuse.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nemški, posebno liberalni, listi že od nekdaj dobrikajo italijanskemu kraljestvu; močno veseli so, da je papeževe dežele pograbilo, ter se delajo, kakor da bi ničesar ne slutili, kako ta grabež zoper Avstrijo rogovili tako, da se je minister Andrassy moral pri italijanskih ministrih ostro oglasiti, zakaj trpijo društva, ki delajo na to, da bi se Avstriji vzel Trst, Istria, Gorica in polovica Tirolske? Italijani so ga skušali pomiriti, da bode za sedaj rogovilstvo ponehalo. To je čuden odgovor. Italija nam žuga stokrat resnobiše z vojsko, nego Rusija, zoper katero vendar nemški in magjarski pisarji noč in dan tulijo in lajajo. — Nadvojvoda Albreht je pregledal kraj okoli Pelzna na Českem, kder bo letos od 26. avg. do 7. sept. 80.000 mož zbranih k velikim in vojaškim vajam. Ne daleč od ondod so se vnele premogove jame tako, da je 40.000 cent. premoga zgorelo; ogenj je bil strašen. — Tirolski dekani so te dni zborovali in do vlade poslali pismeno pritožbo zoper nasledke nove šole in prosili, naj se odpravijo. Liberalcem to ni po volji, vendar tudi njihovi liberalni ministri sami sprevidijo, da je treba preuredbe in popravka pri novih šolskih razmerah; ravno sedaj je minister Stremajer — on sam je v Krapinskih toplicah — sklical vse deželne šolske nadzornike na Dunaj na zbor, naj pretuhajo, kaj in kako se ima zlasti pri latinskih šolah popraviti, pa tudi zastran ljudskih šol se misli na preuredbe; sila kola lomi in podira tudi liberalne še tako hvalisane naprave! — V Gradcu je 600 rokodelskih mojstrov zborovalo in sklenolo napraviti veliko društvo manjših obrtnikov, ki bo delalo za varovanje njihovih koristij boljše, kakor sedanje kupčijske — obrtnijske zbornice; govorniki so hudo udrihali po liberalizmu, rekli so, da je ta prejšnji blagostan rokodelcev razdril tistim na korist, ki imajo denar, trdili so tudi, da od sedanjega državnega zbora ni pričakovati rešenja, volilni red se mora preurediti. Liberalni listi, n. pr. „Tagespošta“, osupnjeni molčijo. — Državni zbor je za letos dovolil 30600 fl. za popraviljanje Mure, 4000 za Savinjo in 2500 za Savo; za podpiranje raznih železnic pa je do 1. 1879. že po-

trošenih ali vsaj dovoljenih vse skup 174 milijonov; to je hud udarec mošnjam davkeplačilcev. Lineški škof je moral odpadlega mešnika Künzingerja očitno iz prižnice izobčiti; nemški liberalni poslanci so se pa za izobčenca potegnili in ministre nekako karali, zakaj to trpijo in so prašali, kaj hočejo storiti, da se škofi zopet koga izobčiti ne bodo več drznili. Ministri niso dali odgovora, a čuditi se moramo, da je med ovimi liberalnimi „kulturoborci“ zoper božjo škofovsko oblast bil tudi mariborski poslanec, g. dr. Duhač. To je res čuden stric, ta katoliški dr. Duhač in po sili Nemec. Svitli cesar so imenovali 13 novih vitezev zlatega runa — največja čast, katero naš vladar deliva; med odlikovanimi je tudi bivši pridni minister grof Rihard Belkredi; ustavovercem to nič prav ne diši. — Jako važne politične spremembe snujejo se na Ogerskem. Zoper ministra Tiszaja, ki namisli ravno kar novo nagodbo z našimi ministri dognati, zedinilo se je pod vodstvom grofa Apponija 112 poslancev; ti hočejo Tisza-ję odpraviti, dogovorjeno nagodbo razdreti in staro podaljšati, dokler se ne sklene nova na zelo drugih podlagah; tudi tirjajo naj Avstrija ne trpi ruskega upliva na turške dežele v Evropi, zlasti na Bolgarijo. — Zoper Magjare pa skušajo hrvatski domoljubi neko složnost dognati med vsemi Slovani na Ogerskem, da vzajemno postopajo zoper magjarske strahonje!

Vnanje države. Svetovna vojska ali vsaj strašni boj med Rusijo in Anglijo je mnogo bolj verjeten, kakor pa ohranjenje miru, katerega si zlasti upihani Rusi želé; toda Anglež jim ga ne privošči. Čeravno je ruski minister knez Gorčakov na ošabne tirjatve angleškega ministra Salisbury-ja nepričakovano zmerno in mirno odgovoril, Anglež ostane pri svoji trmi in hoče, da Rusija z Turkom sklenjeni mir evropskim ministrom, zlasti angleškim, predloži na odobrenje ali ovrženje, t. j. Anglež hoče zmagonosno Rusijo ponižati; tega pa ne trpi nobena neodvisna država, najmanje Rusija, in zato je boj skoro toliko, kakor gotov. Pruski Bismark skuša sicer posredovati, pa do sedaj druga ni opravil, kakor da je zvezo Avstrije z Anglijo še za branil, kar je velik dobiček za Ruse. Vendar tudi to še ni gotovo, ker nihče ne vé, kake spletkarije dela Bismark in je torej tudi mogoče, da nas zaplete v boj z Rusijo, ter potem z Italijani vred tudi on nad nas mahne. Sumljivo vsaj je to, da je italijanska vlada začela tabor delati blizu avstrijske meje pri Udini in 20 milijonov patron naročila do 15. maja ter namerava 100.000 mož reserve pod puško sklicati. — Francozi se močno srdijo, ker jim bo preteča vojska njihovo svetovno razstavo v Parizu spačila. — Angleži pripravljajo 100.000 mož v Evropi in 165.000 mož hočejo iz Indije črez morje pripeljati na Turško. Del svojega brodogoja hočejo poslati v Baltičsko morje in tirjajo od Švedije, naj jim ondi prepustijo otok Farör; tega Rus neb trpel. — Perzijski šah se je podal na svojo drugo pot v Evropo in vzel seboj 25 milijonov,